

βαρυπληγωμένος ἐπίθ. ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3,348 βαρυπληγωμένος ΜΦιλῆντ. Θρῦλ. 43.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ πληγωμένος μετοχ. τοῦ ρ. πληγώνω.

Ὁ βαρέως τραυματισμένος ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.

...Τ' ἄσπρα τὰ μαλλιά του

ἥ τὸ μέτωπό του ἐλάμπανε τὸ βαρυπληγωμένο ὡσὰν κορῶνα ἀτίμητη, σὰ φλάμπουρο ὑψωμένο

ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν.

βαρυπλήρωτος ἐπίθ. ΙΔραγούμ. Σαμοθρ.³ 24.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *πλήρωτος <πληρώνω, δι' ὃ ἰδ. πληρώνω.

Ἐπαχθής: Φόροι βαρυπλήρωτοι.

βάρυπνα ἐπιρρ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βάρυπνος.

Μὲ βαρὺν ὕπνον: Πάντα του κοιμᾶται βάρυπνα.

βαρυπνιά ἡ, ΓΒλαχογιάνν. Τὰ παληκάρι. 106—Λεξ. Βλαστ. 391.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βάρυπνος.

Βαρὺς ὕπνος.

βάρυπνος ἐπίθ. Ἡπ. Κεφαλλ. — ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,121 καὶ 3,378 ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,74 —Λεξ. Μπριγκ. Δημητρ. βάρυπνος Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Θράκ. (Αἰν.) βαρύνπνος Θήρ. Κωνπλ. Ρόδ. κ.ά. βαρύνπνος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βαρόνπνος Μεγίστ. Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς καὶ τοῦ οὐσ. ὕπνος.

1) Ὁ ἔχων βαρὺν ὕπνον, ὁ βαθέως κοιμώμενος καὶ μὴ εὐκόλως ἀφυπνιζόμενος ἔνθ' ἄν.: Εἶναι τόσο βάρυπνος ποῦ κανόνια νὰ πέφτουνε δὲν ξυπνάει Λεξ. Δημητρ.

β) Ὁ ἐκ τοῦ ὕπνου ἐγειρόμενος κᾶπως βαρὺς Κεφαλλ. — ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν. 2,121—ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.

Ἐξύπνησε σὰ βάρυπνος, πετρεῖτ' ἀπὸ τὸ μνήμα καὶ τρέχει κι ἀγκαλεῖται μὲ τ' ἄγριο τὸ κύμα

ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν.

Τότες ξυπνήσανε κ' οἱ νεοὶ μέσ' ἃς τὴν κρυφὴ φωλιά τους... κοιμένοι, ἄγριοι καὶ βάρυπνοι καὶ σὺν ξαγρυπνισμένοι

ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἄν. γ) Νυσταλέος Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) — ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν. 3,378: Βάρυπνα μάτια Ζαγόρ. || Ποίημ.

Δὲν εἶναι κρεῖμα λιγδερὸ ἥ τ' ἀχούρι νὰ κυλεῖται, ν' ἀναχαράζῃ βάρυπνο;...

(ἐνν. τὸ ἀγριοδάμαλο) ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν. 2) Οὐσ., ὁ βαθὺς ὕπνος Θράκ. (Αἰν.)

βαρυποινίτης ὁ, λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς, τοῦ οὐσ. ποινὴ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτης.

Ἀνθρωπος καταδικασμένος εἰς βαρεῖαν ποινὴν, θάνατον ἢ ισόβια δεσμά.

βαρυποινίτικος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαρυποινίτης καὶ τῆς καταλ. -ικός.

Ὁ ἀνήκων εἰς βαρυποινίτην: Φυλακὴ βαρυποινίτικη.

βαρυπούλετος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρυπουλῶ.

Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πωληθῇ εὐκόλως εἴτε διότι εἶναι κακῆς ποιότητος εἴτε διότι εἶναι πολὺ ἀκριβός. Συνών. δυσκολοπούλητος, κακοπούλητος. Πβ. βαρυπούλιν.

βαρυπούλιν ἐπίθ. οὐδ. Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρυπουλῶ. Περί τοῦ σχηματισμοῦ ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾷ 37 (1925) 175.

Συνών. τοῦ βαρυπούλετον οὐδ. τοῦ ἐπιθ. βαρυπούλετος, ὃ ἰδ.

βαρυπουλῶ Πελοπν. (Λάστ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. πουλῶ.

Πουλῶ εἰς τιμὴν ὑπερβολικὴν: Ἄσμ.

Μιᾶς χήρας μιᾶς κακόχηρας μὲ τρί' ἀρφανοκαχημένα ἐκείνη ἐβαρυχρέησα, βαρεὰ χρέη τῆς πῆρα, βαρυπουλάει τ' ἀμπέλι της καὶ κλαίει καὶ τραυεῖται.

βαρυπροικίζω Κρήτ. βαρυπροικίζον Ἡπ. (Ζαγόρ.) βαροπροικίζω Κρήτ. βαροπροικίζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. προικίζω.

Δίδω μεγάλην προῖκα ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἄν τοῦ βρι κᾶνας γέρουντας, νὰ τοὺν γιραματίσου, κι ἂν τοῦ βρι κόρη ἄσκημη, νὰ τὴν βαρυπροικίσου (γιραματίσου=γεραματίσω) Ζαγόρ.

βαρυπροικιωμένη ἐπίθ. θηλ. Πελοπν. (Λάστ.)

Μετοχ. τοῦ ἀμαρτ. ρ. βαρυπροικιώνω.

Ἡ ἔχουσα μεγάλην προῖκα. Συνών. *βαρειοπροϊκα, *βαρειοπροικοῦσα.

βαρυπρόσωπος ἐπίθ. ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. χρόν. 24—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς καὶ τοῦ οὐσ. πρόσωπο.

1) Ὁ βαρὺς, ὁ αὐστηρὸς εἰς τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου ἔνθ' ἄν.: Βαρυπρόσωποι εἶναι ἥ τὴν ἀρχή, ὅμως μὲ τὸ κρασι τὸ γέλιο χάραξε ἥ τὸ πρόσωπό τους ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἄν. || Παροιμ. φρ. Τό χουν οἱ δεσποτᾶδες νὰ ναι βαρυπρόσωποι (ἐπὶ τῶν προσποιουμένων σοβαρότητα ἢ ἀρχοντικὸν ἦθος) Λεξ. Δημητρ. 2) Κατηφής, σκυθρωπὸς Λεξ. Δημητρ.

βαρυρρίχνω Θράκ. Μέσ. βαρορρίχνομαι Α.Ρουμेल. (Καρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. ρίχνω.

1) Ἐπιβάλλω τι (ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἐπαχθοῦς) Θράκ.: Ἄσμ.

Τρεῖς ἄρχοντες ἐκάθονταν ἥ ἐν' ἀργυρὸ τραπέζι, ὁ ἕνας παινέθη τ' ἄσπρα δον κι ὁ ἄλλος τὰ φλουριά δον, ὁ τρίτος ἐπαίνεθηκε πῶς ὁμορφη γυναῖκα καὶ τὸν ἐβαρυρρίξανε τρίγινω χρόνῳ χαράτσι.

2) Μέσ. ἐμπλέκομαι εἰς βαρὺν ἀγῶνα, εἰς βαρεῖαν πάλην Α.Ρουμελ. (Καρ.): Ἄσμ.

Βρέ, ἔλα νὰ παλέψουμε καὶ νὰ βαρορρίχτοῦμε.

βαρὺς ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) βαρὺς Δ.Κρήτ. βαρὺς Σαμοθρ. βαρεῖος Ζάκ. βαρεῖο Καλαβρ. (Μπόβ.) βαρεῖος σύνηθ. βαρεός Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. Κύμ.) Μέγαρ. βαρεό Ἀπουλ. Καλαβρ. βαρεῖος Πόντ. (Οἰν.) βαρὺς Κρήτ. βαζοῦ Τσακων. θηλ. βαρεῖα Τσακων. βαρεῖα κοιν. βαρὰ Α.Κρήτ. βαρὲ Δ.Κρήτ. βαρὰ Κύπρ. βαρὴ Κρήτ. βαρεὰ Κύθηρ. Μέγαρ. Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. βαρὺς. Τὸ βαρεῖος ἐκ τοῦ θηλ. βαρεῖα, τὸ δὲ βαρεός ἐκ τοῦ οὐδ. πληθ. βαρεῖα. Τὸ βαρὸς κατὰ τὰ δευτερόκλιτα ἐπίθετα. Περί τοῦ θηλ. τύπ. βαρεῖα ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾷ 28 (1918) Λεξικογρ. Ἀρχ. 3 κέξ.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ ἔχων βάρος κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Φρ. βαρὺ καὶ βαρὺ (πολὺ βαρὺ) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Καντάρι βαρὺ (τὸ δεικνύον βάρος μικρότερον τοῦ πραγματικοῦ, ἀντίθ. καντάρι ἐλαφρὸ) Πελοπν. (Κορινθ.)

Βαρειὸν ἄλῳνι (τὸ ἔχον πολὺ γέννημα πρὸς ἄλωνισμόν) Κάρυστ. *Τὰ ῥ' βαρεὰ* (ἐνν. τὰ μυαλά, ἐπὶ τοῦ νουνεχοῦς) Ἡπ. *Κάνω τὰ βαρά μου* (πιέζω τὸ σῶμα μου πρὸς τὰ κά-
λω, ὥστε νὰ εἶμαι δύσκολος πρὸς ἄρσιν, προσπαθῶ νὰ φαίνωμαι βαρὺς) Κρήτ. || Γνωμ. *Ἡ πέτρα ῥ' τὸν τόπο της εἶναι βαρύτερη* (ἐπὶ πράγματος ἀκριβοτέρου εἰς τὸν τόπον τῆς παραγωγῆς του ἢ ἐπὶ ἀνθρώπου ἰσχυροτέρου εἰς τὴν πατρίδα του) πολλαχ. || Παροιμ. *Ἄν πῆς βαρὺ εἶν' τὸ φόρ-
τωμα, καρτέρει ἀπανωγόμε* (ἐπὶ τοῦ ματαίως παραπονουμέ-
νου πρὸς σκληρὸν κύριον καὶ προκαλοῦντος ἀντίθετον ἀποτέλεσμα) Λεξ. Δημητρ. β) Θηλ. ἔγκυος, ἐπὶ γυναι-
κὸς Μακεδ. Πόντ. (Τραπ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαρένω* Γ 1.

γ) Βεβαρημένος κοιν.: *Βαρὺν κεφάλι-στομάχι.* δ) Ὁ ἔχων δύναμιν κοιν.: *Βαρὺν χέρι.* Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Ὁμ. Α 219 «ἐπ' ἀργυρῇ κώπῃ σῆθε χεῖρα βαρείαν». ε) Ὁ ἔχων βαρύτητα, ὁ προξενῶν ἰσχυρὰν ἐντύπωσιν κοιν.: *Βαρειὰ κατάρα.* ς) Προσβλητικὸς κοιν. καὶ Πόντ. (Κε-
ρασ. κ.ά.): *Βαρὺς λόγος.* Μοῦ φάνηκε τὸ πρᾶμα πολὺ βαρὺν κοιν. *Βαρέα λόγια* Κερασ. || Φρ. *Τοῦ ῥ'θε βαρὺν* (προσε-
βλήθη) κοιν. *Τοῦ πῆρι βαρὺν* (ἐστενοχωρήθη, δυσηρεστή-
θη) Μακεδ. Ἀφ' τοῦ βαρειοῦ τοῦ φάνηκε (συνών. τῇ προη-
γουμένῃ) Μεγίστ. ζ) Ἀπαίσιος, ἄξιος κατάρας Λεξ. Δημητρ.: *Βαρειὰ ἡ ὥρα ποῦ σὲ γνώρισα!* 2) Ὁ δυσκό-
λως κινούμενος, βραδυκίνητος, δυσκίνητος σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ.ά.): *Βαρὺς ῥ' τῇ δουλειᾷ του.* *Βαρὺν ἄλογο* σύνθηθ. *Βαρὺν καράβιν* Κερασ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Σοφοκλ. Οἶδ. Τύρ. 17 «σὺν γήρᾳ βαρεῖς», Τραχίν. 235 «νόσφ βαρὺν» καὶ 966 «βαρεῖαν | ἄσπονον φέρει βάσιν». Συνών. καὶ ἀντίθ. ἰδ. ἐν λ. *βαρυκίνητος*. β) Ὁ κνη-
ρὸς Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Πελοπ. (Τριφυλ.) 3) Ὁ δυσ-
κόλως χωνευόμενος εἰς τὸν στόμαχον, δύσπεπτος, ἐπὶ τροφῶν, ἢ ἀπλῶς ὁ προξενῶν βάρος, ἐπὶ ὑγρῶν οὐσιῶν κοιν.: *Βαρὺν φαεῖ.* Ὁ κεφαλὸς εἶναι ὑάρι βαρὺ. *Τὰ φασόλια εἶναι βαρεὰ.* *Βαρὺν γιαιτρικὸ-νερὸ* κττ. 4) Ὁ πυκνὸς τὴν σύστασιν κοιν.: *Βαρὺς καφές.* *Βαρὺν λάδι.* Ἀντίθ. ἀλα-
φρὸς 2 β, ἀραιὸς Α 4. 5) Ὁ ἐνεργῶν ἰσχυρῶς ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων ἢ τοῦ σώματος ἐν γένει, ἰσχυρὸς, ἐν-
τονος κοιν.: *Βαρὺς καπνός.* *Βαρὺν κρασί.* *Βαρειὰ μυρωδιά.* Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Ἡρόδ. 6,119 «τὸ ἔλαιον... ὀδμήν παρεχόμενον βαρέαν». β) Βαρὺς, ἐπὶ φωνῆς ἀντίθε-
τον τοῦ ὀξὺς κοιν.: *Βαρειὰ φωνή.* γ) Ὁ προξενῶν ὕπνον βαθὺν καὶ βάρος τῆς κεφαλῆς σύνθηθ.: *Ἦσκιος βα-
ρύς.* 6) Ὁ δυσκόλως σκαπτόμενος ἢ ἀροτριώμενος ἔ-
νεκα τῆς σκληρότητος τοῦ ἐδάφους ἢ ἔνεκα τῆς πολλῆς ὑγρασίας Μέγαρ. Πελοπ. (Ἀνδρουσ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.: *Βαρὺν ἀμπέλι-χωράφ'* κττ. Ἀνδρουσ. κ.ά. *Γῆ βαρέα Μέ-
γαρ.* Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Βαρειὰ Κέρκ.* Λέσβ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) *Βαρὺν Κεφαλλ.* *Βαρειὲς Κέως* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *Βαρὲς Ζάκ.* *Βαρὰ Σκῦρ.* 7) Ὑδατοβριθῆς, ὑγρὸς Ἡπ. Νάξ. (Φιλότ.) Πελοπ. (Βασαρ.) κ.ά.: *Χωράφι βαρειὸν Ἡπ.* *Χῶμα βαρὺν Φιλότ.* 8) Δυσβάστακτος, ἐπα-
χθὴς κοιν.: *Βαρὺν χρέος.* *Βαρὰ ἐξοδα* κοιν. *Βαρὰ εἶν' τὰ σίδερα* (τὰ δεσμά) Κεφαλλ. 9) Ὑπερβολικὸς πολλαχ. Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.): *Βαρειὰ ζέστη* πολλαχ. *Βαρέα ψέματα* λέει Ὁφ. Τραπ. 10) Ἐκεῖνος ἐξ οὗ δυσκόλως δύναται τις νὰ ἐγερθῇ, βαθύς, ἐπὶ ὕπνου κοιν.: *Βαρὺς ὕπνος.* 11) Ὁ δυσκόλως ἐξηγούμενος, δυσεξηγήτος πολλαχ.: *Βαρὺν ὄνειρο.* 12) Δύσκολος κοιν.: *Δουλειὰ βαρειὰ.* *Εἶμαι γέρω* καὶ δὲ μπορῶ νὰ κάνω βαρεῖες δουλειές. || Παροιμ. φρ. *Βα-
ρειὰ εἶν' ἡ καλογερικὴ* (ἐπὶ τοῦ μὴ δυναμένου νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἀνατεθέντα εἰς αὐτὸν καθήκοντα). 13) Σοβαρὸς κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.): *Εἶναι πολὺ βαρὺς, δὲν τοῦ βγάζεις μιλιὰ*

ἀπὸ τὸ στόμα. *Βαρειὰ κωπέλλα.* || Φρ. *Κάνει τὸ βαρὺν* (ἐπὶ τοῦ σοβαρευομένου, τοῦ προσποιουμένου σοβαρότητα) κοιν. Συνών. *βαρετός* (I) Α 1 δ. β) Δυσηρεστημένος σύνθηθ.: Φρ. *Μοῦ κάνει τὸ βαρὺ.* γ) Ἐμβριθῆς, νουνεχῆς, οὐχὶ ἐπιπόλαιος Μακεδ. (Καταφύγ.) Πόντ. (Κερασ.) δ) Ἀλαζών, ὑπερήφανος πολλαχ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Αἰ-
σχίν. 205 «ἤναγκαζόμεθα ὑπομένειν Δημοσθένην ἀφόρη-
τον ὄντα καὶ βαρὺν ἄνθρωπον». ε) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ πλησιάσῃ, ἀπροσπέλαστος Θράκ. (Ἀ-
δριανούπ.) ς) Ὁ ἔχων δύστροπον χαρακτῆρα Ἡπ. Μα-
κεδ. (Καταφύγ.) Σῦρ. ζ) Ὁ μὴ ἀρεσκόμενος εὐκόλως εἰς τι, ἀλλὰ λεπτολογῶν, ὁ σφόδρα ἐκλεκτικὸς Ἡπ.: Φρ. *Ἐξ' βαρειὰ τ' μῦτι τ'.* η) Μεμψίμοιρος Χίος. θ) Ἀ-
παιτητικὸς, ὀχληρὸς Χίος. ι) Ὁ μὴ μεταβάλλων εὐ-
κόλως γνώμην, ὁ δυσκόλως μεταπειθόμενος Πόντ. (Χαλδ.)

ια) Ὁ δυσκόλως νοῶν, δύσνους Πόντ. (Χαλδ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαρυκέφαλος* Β 1, ἔτι δὲ *βαρύσκοπος* I.

ιβ) Ἠλίθιος Λέσβ. ιβ) Ἀνθυγιεινός, νοσηρὸς κοιν.: *Βαρὺς ἀέρας-τόπος.* *Βαρὺν κλῖμα.* 15) Δεινός, κακός, χα-
λεπὸς κοιν.: *Βαρειὰ ἀρρώστια.* *Βαρὺν συνάχι.* *Βαρὺν ψυχομά-
χημα* κοιν. || Φρ. *Πέφτον' ῥ' τὰ βαρεὰ* (ἀσθενῶ ἐπικινδύνως) Θράκ. (Αἰν.) Ἀρρουσιῶ ῥ' τὰ βαρεὰ (συνών. τῇ προηγου-
μένῃ) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) 16) Ὁ διατρέχων κίνδυνον ἐκ νόσου Καπ. (Φερτ.) Λυκ. (Λιβύσσ.): *Βαρὺς ἀρρουσιους* Λιβύσσ. *Βαρὺν ἀστενάγ'* Φερτ. 17) Ὁ αἰσθανόμενος θλί-
ψιν, πικραμμένος σύνθηθ.: *Ἐχει βαρειὰ καρδιά* σύνθηθ. || Ἀσμ.

Εἶδα ῥ'χετε γυροῦ γυροῦ κ' εἶναι βαρὴ ἡ καρδιά σας;

δὲ δρώτε καὶ δὲ δίνετε καὶ δὲ χαροκοπάτε

Κρήτ. 18) Δριμὺς κοιν.: *Βαρὺς χειμῶνας.* β) Συννε-
φώδης, σκυθρωπὸς πολλαχ.: *Βαρὺς οὐρανός.* γ) Ζοφε-
ρὸς ΔΣολωμ. 271: *Βαρειὰ νύχτα.* δ) Τρικυμιώδης Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) κ.ά.: *Βαρειὰ θάλασσα* Αἰν. Συνεκδ. καὶ ἐπὶ τοῦ κύματος Ἡπ.: Ἀσμ.

Μὰ τὸν καημὸ τῆς θάλασσας, μὰ τὸ βαρὺν τὸ κῦμα,

τὴν ἴδια ἀγάπη θὰ βαστῶ ὅσο νὰ μπῶ ῥ' τὸ μνήμα.

19) Ἀγριὸς Τῆν.: *Βαρὺν θεριό.* 20) Σφοδρὸς ΜΛε-
λέκ. Ἐπιδόρπ. 28: Ἀσμ.

Ν' ἀνοίξουν' ἔναν πόλεμο κ' ἔνα βαρὺν τουφέκι.

21) Ὁ μακρῶς διαρκείας Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) Πελοπ. (Ἀρκαδ.) Πόντ. (Ἰνέπ.) κ.ά.—ΧΧρηστοβασ. Διήγ. ξενιτ. 12: Φρ. *Τὸ βαρὺν βαρὺν* (τὸ περισσότερον, οἶον: *πήγαιναν κ' ἔρ-
χονταν ῥ' τὴν ξενιτειὰ ποιὸς σὲ τρία, ποιὸς σὲ τέσσερα καὶ ποιὸς
σὲ πέντε χρόνια τὸ βαρὺν βαρὺν*) ΧΧρηστοβασ. ἐνθ' ἄν. || Ἀσμ.

Ἀφέντης μας ἐμίσησε καὶ πάει βαρὺν ταξίδι

Ἀρκαδ.

Ὁ Κωσταντῆς ἐκίνησε ἀπὲ βαρὺν ταξίδι

Ἰνέπ.

Νὰ κι ὁ καλὸς τῆς ἔρχεται ἀπὸ βαρὺν ταξίδι

Ἡπ. 22) Ὁ ἔχων μεγάλην ἀξίαν, πολύτιμος κοιν.: *Βα-
ρὺν πρᾶμα-ὑφασμα* κττ. κοιν. Ὁ δεῖνα ἔχει τὰ βαρύτερα
ἀμπέλια Θήρ. Συνών. ἀκριβὸς Α 2 β. β) Ὁ πλου-
σίως ἐξεργασμένος Πόντ. (Κερασ.): Ἀσμ.

Ἐμάτο' ἀτεν καὶ τὸ πλουμὶν καὶ τὸ βαρὺν ἐξόμπλιν.

23) Εὐπορὸς, πλούσιος Ἀμοργ. Σέριφ. κ.ά.: *Βαρὺς νοι-
κοκύρις.* 24) Πολὺς κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.): *Βαρὺ νοίκι*
κοιν. *Βαρειὸν προικιὸ* Θράκ. || Ἀσμ.

Βαρὺν ταγίνιν τάγιζον ἐξήντα δύο κότᾱ,

ἄμε κ' ἔλα καὶ κέρα με ῥ' τὸ ἀργυρὸν πεγάδιν

(πεγάδιν=πηγή, βρύσις) Τραπ. 25) Ὁ ἐξέχων ἐν τῇ κοι-
νωνίᾳ εἴτε διὰ τὸν πλοῦτον εἴτε δι' ἄλλην αἰτίαν Ἡπ.
Πάρ.: *Βαρειὰ νοικοκυρὰ* Πάρ. || Ἀσμ.

Ν' ἀκούσ' ἐκεῖ τρεῖς Τούρκισσες, τὲς τρεῖς βαρεῖες κυράδες,
ποῦ κλαίνει καὶ μοιρολογοῦν, ποῦ χύνουν μαῦρα δάκρυα
Ἦπ.

Β) Οὐσ. **1)** Ἀρμένιος Πόντ. (Ἄμισ. Χαλδ. κ.ά.)
2) Ἐφιάλτης Μεγίστ.: Βαρὺς τὸν ἐπάτησεν. Συνών.
βραχνᾶς. **3)** Χονδρὸν ξύλον μὲ τὸ ὅποιον κτυποῦν
καὶ καρφώνουν τοὺς πασσάλους Θεσσ. Θράκ. **4)** Ὑπὸ
τοὺς τύπους ὁ βαρεῖός, ἡ βαρεῖα, βαρεῖα, βαρέα, τὸ βαρεῖό,
βαρέο, σφῦρα βαρεῖα σιδηρουργείου ἢ λατομείου σύνθηθ.
καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Φρ.
Ἄφ'σε τὴ βαρεῖα καὶ πιάσ' τ' ἀμόνι (ἐπὶ τοῦ ἀναγκαζομένου
νὰ ἐπιχειρήσῃ ἔργον βαρύτερον) Πελοπν. (Λακων.) Ἄν
εἶσαι βαρέα βάρε κι ἂν εἶσαι ἀμόνι ἀδέχον (ἂν δύνασαι βλά-
πτε τὸν ἐχθρό σου καὶ ἂν δὲν δύνασαι ὑπόμενε) Πελοπν.
(Μάν.) **5)** Θηλ. βαρεῖα, ἐν τῇ λογιᾷ γλώσση ὁ ἐπὶ τῆς
ληγούσης τιθέμενος τόνος, ὅταν αὕτη δὲν χωρίζεται ἀπὸ
τὴν ἐπομένην λέξιν διὰ στίξεως, ὅστις ἀντιθέτως πρὸς
τὴν λεγομένην ὀξεῖαν κλίνει πρὸς τὰ δεξιὰ (') κοιν. **6)**
Θηλ., ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσση ἢ ὁκὰ Ἦπ. (Ζαγόρ. Κό-
νιτσ.) Θράκ. (Διδυμότ.) **7)** Θηλ. βαρέα, ρόπαλον Πόντ.
(Ὁφ. Σαράχ.) **8)** Θηλ., σταφυλὴ μὲ μεγάλας ρῶγας Πε-
λοπν. (Βούρβουρ. Μάν. Οἶν.) **9)** Πληθ. βαρεῖες (ἐνν. με-
ρεές), ἡ πλευρὰ τοῦ στατήρος διὰ τῆς ὁποίας ζυγίζεται
μεγαλύτερον βάρος Ἰμβρ. Κρήτ. Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τὸ
καντάρι σέρνει ἀπὸ τοῖς βαρεῖς (ἀντίθ. σέρνει ἀπὸ τὸς ἀ-
λαφροῖς) Κρήτ. **10)** Πληθ. βαρεῖες, τὰ διὰ ξυλίνης σφύ-
ρας κτυπήματα τοῦ μεγάλου σημάτων τοῦ λεγομένου
κοπάνου, τῶν ὁποίων ἡ βαρύτης, ἐπομένως καὶ ὁ ἦχος,
βαίνει κατὰ χρονικὰ διαστήματα βαθμυδὸν ἐλαττουμένη
καὶ τῶν ὁποίων τὸ τελευταῖον καταφέρεται ἰσχυρῶς Ἀθ.
Ἀντίθ. ἀλαφρός.

βαρυσκανιάζω Μακεδ. (Φλόρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. σκανιάζω.

Στενοχωρῶ πολὺ: Ἄσμ.

Σήμερα θέλα κατεβῶ κάτω 'ς τὴν κοῦα βρούσι
γιὰ νὰ 'βρω τὴν ἀγάπη μου νὰ τὴ βαρυσκανιάσω.

βαρυδκέλης ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.)

Τὸ μεσν. παρ' Ἠσυχ. (ἐν λ. ὁχᾶσθαι) βαρυσκε-
λης = δυσκίνητος.

Βαθύς, ἐπὶ ὕπνου: Ὑπνος βαρυδκέλης.

βαρύσκεπτος ἐπίθ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. σκέπτομαι.

1) Ὁ βαθέως σκεπτόμενος. **2)** Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου
δυσκόλως διαγινώσκει τις τὰς σκέψεις.

βαρύσκοπος ἐπίθ. Θεσσ. (Ἄλμυρ.) Ἰθάκ. Κέρκ.
Λευκ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Σουδεν.)
κ.ά. βαρύσκουπους Λυκ. (Λιβύσσ.) βαρόσκοπος Ρόδ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. βαρύσκοπος.

Ι) Ὁ μὴ ἔχων ἀντίληψιν, ὁ νοθερὸς τὴν διανόησιν,
ἀφυῆς ιδίως ἐπὶ παιδίου μὴ δυναμένου νὰ μάθῃ γράμματα
Θεσσ. (Ἄλμυρ.) Ἰθάκ. Κέρκ. Λευκ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πε-
λοπν. (Σουδεν.) Ρόδ. κ.ά. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βαρυκέφα-
λος **Β 1**, ἐτι δὲ βαρύς **Α 13 ια**. **β)** Ὁ ὁμιλῶν βραδέως
Πελοπν. (Βούρβουρ.) **ΙΙ)** Ὁ ἔχων ἢ παράγων ἦχον
ἰσχυρόν, ἐπὶ μουσικοῦ ὀργάνου Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλά-
βρυτ.): Ἄσμ.

Γιογκάρι μου, μπουζούκι μου, γιογκάρι μου καημένο,
γιογκάρι μου βαρύσκοπο, γιὰ δὲ βαρεῖς γιομάτα;
Ἀρκαδ.

βαρυστέναγμα τό, ΦΠανᾶ Λυρικ. 306 βαρυστέ-
ναγμαν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρυστενάζω.

Βαθύς ἀναστεναγμὸς ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Καὶ μὲ τὸ βαρυστέναγμα φόβο καὶ λύπη σπείρει,
σὰν βλέπη τὸ κορμάκι τῆς 'ς τὸ χῶμα νὰ σαπίζη

ΦΠανᾶς ἐνθ' ἄν. Συνών. βαρξαναστενάγμα.

βαρυστενάζω Πόντ. (Κερασ.) βαρξαστενάζω Πε-
λοπν. (Λάστ.) βαρξαστενάζω Μακεδ. (Σισάν.) βαρξαστε-
νάζω Χίος (Πυργ.) βαρξαστενάζω ΓΨυχάρ. Ἀγνή 76.
Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. στενάζω.

Ἀναστενάζω βαθέως ἐνθ' ἄν.: Πέθανιν οὐ καημένους
πικραμένους σὰν τ' χουλή, τρεῖς φουρὲς βαρξαστέναξι κ' ἔδουκι
τ' ψυχὴ τ' Σισάν. Συνών. βαρξαναστενάζω, βαρυ-
ναστενάζω.

βαρυστέναχτος ἐπίθ. ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3, 6 — Λεξ.
Δημητρ. βαρξαστέναχος ΚΧρηστομ. Κερέν. κούκλ. 73.

Ἐκ τοῦ ρ. βαρυστενάζω.

1) Ὁ βαρέων στεναγμῶν πρόξενος Λεξ. Δημητρ.: Βα-
ρυστέναχτη ἀρρώστια. **2)** Ὁ βαθέως στενάζων ΑΒαλαωρ.
ἐνθ' ἄν. ΚΧρηστομ. ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Τὸ κῦμα πλένει τὸ κορμί, τὰ δάκρυα τὴν καρδιά τῆς,
ἡ βαρυστέναχτη ψυχὴ θὰ λάβῃ τὴ γιαιοτριά τῆς

ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν.

βαρυστοιχειώτης ἐπίθ. ἀμάρτ. βαρυστοιδειώτης
Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρύς, τοῦ οὐσ. στοιχειὸ καὶ τῆς κα-
ταλ. -ώτης.

Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ βλέπη τὰ φαντάσματα. Ἀντίθ.
ἀλαφροστοιχειώτης.

βαρυστοιχηματίζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Νίσυρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. στοιχηματίζω.

Ὁρίζω, προτείνω βαρὺ στοιχίημα: Βαρυστοιχηματίζουν
τὰ κεφάλαια τοὺς ποιὸς νὰ πάῃ πλεὰ γλήγορα 'ς τὴ μάνα του
(ἐκ παραμυθ.) Νίσυρ. || Ἄσμ.

Ὁ βασιλεὺς κι ὁ Μαβιανὸς μαζί τρώσι γαῖ πίνον

γαῖ μέσ' 'ς τὸ φά καὶ μέσ' 'ς τὸ πιε βαρυστοιχηματίζουν

Ἀπύρανθ.

βαρυστοιχίζω ἀμάρτ. βαρξστοιχίζω Πελοπν.
(Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρύστοιχος.

Ἀπαυδῶ, ἀποκάμνω: Ἄσμ.

Γυναῖκα, βαρξστοίχισα | 'ς τὰ χιόνια καὶ 'ς τὰ πάγουρα
καὶ θεοὺ νὰ πάου 'ς τὴ φυλακή.

βαρύστοιχος ἐπίθ. Κάρπ. βαρόστοιχος Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρύς καὶ τοῦ οὐσ. στοιχειό.

1) Ἐκεῖνος εἰς τὸν ὅποιον τὰ φαντάσματα ἐμφανίζον-
ται ὡς κακοποιὰ Κάρπ. **2)** Βάρυπνος 1, ὁ ἰδ., Με-
γίστ.

βαρυστομαχιά ἢ, σύνθηθ. βαρξστομαχιά Λεξ. Δη-
μητρ. βαρξστομαχιά Ζάκ.—Λεξ. Πρω. βαρξστομαχιά
Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρυστόμαχος.

Ἡ βάρυνσις τοῦ στομάχου ἐκ δυσπεψίας. Συνών.
βαρυστομάχιασμα, βαρυστομαχίλα.

βαρυστομαχιάζω σύνθηθ. βαρξστομαχιάζω πολ-
λαχ. βορ. ἰδιωμ. βαρξστομαχιάζω Κύπρ. βαρξστομα-
χιάζω Λεξ. Πρω. βαρξστομαχιάζω Ἰων. (Κρήν.) Μῆλ.
κ.ά.—Λεξ. Πρω. βαρξστομαχιάζω Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαρυστομαχιά.

